

Lege nr. 554/2004

din 02/12/2004

Versiune actualizata la data de 25/11/2010

Legea contenciosului administrativ

@Text actualizat la data de 25.11.2010. Actul include modificarile din urmatoarele acte:

- O.U.G. nr. 190/2005 publicata in Monitorul Oficial, Partea I nr. 1179 din 28/12/2005.
- Decizia nr. 189/2006 publicata in Monitorul Oficial, Partea I nr. 307 din 05/04/2006.
- Decizia nr. 647/2006 publicata in Monitorul Oficial, Partea I nr. 921 din 14/11/2006.
- Legea nr. 262/2007 publicata in Monitorul Oficial, Partea I nr. 510 din 30/07/2007.
- O.U.G. nr. 100/2007 publicata in Monitorul Oficial, Partea I nr. 684 din 08/10/2007.
- Legea nr. 100/2008 publicata in Monitorul Oficial, Partea I nr. 375 din 16/05/2008.
- Legea nr. 202/2010 publicata in Monitorul Oficial, Partea I nr. 714 din 26/10/2010.

Parlamentul Romaniei adopta prezenta lege.

CAPITOLUL I

Dispozitii generale

Subiectele de sesizare a instantei

Paragraful a fost modificat prin punctul 1. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

Art. 1. - (1) Orice persoana care se considera vatamata intr-un drept al sau ori intr-un interes legitim, de catre o autoritate publica, printr-un act administrativ sau prin nesolutionarea in termenul legal a unei cereri, se poate adresa instantei de contencios administrativ competente, pentru anularea actului, recunoasterea dreptului pretins sau a interesului legitim si repararea pagubei ce i-a fost cauzata. Interesul legitim poate fi atat privat, cat si public.

(2) Se poate adresa instantei de contencios administrativ si persoana vatamata intr-un drept al sau sau intr-un interes legitim printr-un act administrativ cu caracter individual, adresat altui subiect de drept.

(3) Avocatul Poporului, in urma controlului realizat, potrivit legii sale organice, daca apreciaza ca ilegalitatea actului sau refuzul autoritatii administrative de a-si realiza atributiile legale nu poate fi inlaturat decat prin justitie, poate sesiza instanta competenta de contencios administrativ de la domiciliul petentului. Petitionarul dobandeste de drept calitatea de reclamant, urmand a fi citat in aceasta calitate. Daca petitionarul nu isi insuseste actiunea formulata de Avocatul Poporului la primul termen de judecata, instanta de contencios administrativ anuleaza cererea.

Alineatul (3) a fost modificat prin punctul 2. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

(4) Ministerul Public, atunci cand, in urma exercitarii atributiilor prevazute de legea sa organica, apreciaza ca incalcarile drepturilor, libertatilor si intereselor legitime ale persoanelor se datoreaza existentei unor acte administrative unilaterale individuale ale autoritatilor publice emise cu exces de putere, cu acordul prealabil al acestora, sesizeaza instanta de contencios administrativ de la domiciliul persoanei fizice sau de la sediul persoanei juridice vatamate. Petitionarul dobandeste de drept calitatea de reclamant, urmand a fi citat in aceasta calitate.

Alineatul (4) a fost modificat prin punctul 2. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

(5) Cand Ministerul Public apreciaza ca prin emiterea unui act administrativ normativ se vatama un interes legitim public, sesizeaza instanta de contencios administrativ competenta de la sediul autoritatii publice emitente.

Alineatul (5) a fost modificat prin punctul 2. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

(6) Autoritatea publica emitenta a unui act administrativ unilateral nelegal poate sa solicite instantei anulara acestuia, in situatia in care actul nu mai poate fi revocat intrucat a intrat in circuitul civil si a produs efecte juridice. In cazul admiterii actiunii, instanta se pronunta, daca a fost sesizata prin cererea de chemare in judecata, si asupra validitatii actelor juridice incheiate in baza actului administrativ nelegal, precum si asupra efectelor juridice produse de acestea. Actiunea poate fi introdusa in termen de un an de la data emiterii actului.

Alineatul (6) a fost modificat prin punctul 2. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

(7) Persoana vatamata in drepturile sau in interesele sale legitime prin ordonante sau dispozitii din ordonante ale Guvernului neconstitutionale se poate adresa instantei de contencios administrativ, in conditiile prezentei legi.

Alineatul (7) a fost modificat prin punctul 2. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

(8) Prefectul, Agentia Nationala a Functionarilor Publici si orice subiect de drept public pot introduce actiuni in contencios administrativ, in conditiile prezentei legi si ale legilor speciale.

Alineatul (8) a fost modificat prin punctul 2. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

(9) La solutionarea cererilor in contencios administrativ, reprezentantul Ministerului Public poate participa, in orice faza a procesului, ori de cate ori apreciaza ca este necesar pentru apararea ordinii de drept, a drepturilor si libertatilor cetatenilor.

Alineatul (9) a fost modificat prin punctul 2. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

Semnificatia unor termeni

Art. 2. - (1) In intelesul prezentei legi, termenii si expresiile de mai jos au urmatoarele semnificatii:

a) persoana vatamata - orice persoana titulara a unui drept ori a unui interes legitim, vatamata de o autoritate publica printr-un act administrativ sau prin nesolutionarea in termenul legal a unei cereri; in sensul prezentei legi, sunt asimilate persoanei vatamate si grupul de persoane fizice, fara personalitate juridica, titular al unor drepturi subiective sau interese legitime private, precum si organismele sociale care invoca vatamarea prin actul administrativ atacat fie a unui interes legitim public, fie a drepturilor si intereselor legitime ale unor persoane fizice determinate;

b) autoritate publica - orice organ de stat sau al unitatilor administrativ-teritoriale care actioneaza, in regim de putere publica, pentru satisfacerea unui interes legitim public; sunt asimilate autoritatilor publice, in sensul prezentei legi, persoanele juridice de drept privat care, potrivit legii, au obtinut statut de utilitate publica sau sunt autorizate sa presteze un serviciu public, in regim de putere publica;

c) act administrativ - actul unilateral cu caracter individual sau normativ emis de o autoritate publica, in regim de putere publica, in vederea organizarii executarii legii sau a executarii in concret a legii, care da nastere, modifica sau stinge raporturi juridice; sunt asimilate actelor administrative, in sensul prezentei legi, si contractele incheiate de autoritatile publice care au ca obiect punerea in valoare a bunurilor proprietate publica, executarea lucrarilor de interes public, prestarea serviciilor publice, achizitiile publice; prin legi speciale pot fi prevazute si alte categorii de contracte administrative supuse competentei instantelor de contencios administrativ;

d) act administrativ-jurisdictional - actul emis de o autoritate administrativa investita, prin lege organica, cu atributii de jurisdicctie administrativa speciala;

e) jurisdicctie administrativa speciala - activitatea infaptuita de o autoritate administrativa care are, conform legii organice speciale in materie, competenta de solutionare a unui conflict privind un act administrativ, dupa o procedura bazata pe principiile contradictorialitatii, asigurarii dreptului la aparare si independentei activitatii administrativ-jurisdictionale;

f) contencios administrativ - activitatea de solutionare de catre instantele de contencios administrativ competente potrivit legii organice a litigiilor in care cel putin una dintre parti este o autoritate publica, iar conflictul s-a nascut fie din emiterea sau incheierea, dupa caz, a unui act administrativ, in sensul prezentei legi, fie din nesolutionarea in termenul legal ori din refuzul nejustificat de a rezolva o cerere referitoare la un drept sau la un interes legitim;

g) instanta de contencios administrativ, denumita in continuare instanta - Sectia de contencios administrativ si fiscal a Inaltei Curti de Casatie si Justitie, sectiile de contencios administrativ si fiscal ale curtilor de apel si tribunalele administrativ-fiscale;

h) nesolutionare in termenul legal a unei cereri - faptul de a nu raspunde solicitantului in termen de 30 de zile de la inregistrarea cererii, daca prin lege nu se prevede alt termen;

- i) refuz nejustificat de a solutiona o cerere - exprimarea explicita, cu exces de putere, a vointei de a nu rezolva cererea unei persoane; este asimilata refuzului nejustificat si nepunerea in executare a actului administrativ emis ca urmare a solutionarii favorabile a cererii sau, dupa caz, a plangerii prealabile;
- j) plangere prealabila - cererea prin care se solicita autoritatii publice emitente sau celei ierarhic superioare, dupa caz, reexaminarea unui act administrativ cu caracter individual sau normativ, in sensul revocarii sau modificarii acestuia;
- k) acte care privesc raporturile cu Parlamentul - actele emise de o autoritate publica, in realizarea atributiilor sale, prevazute de Constitutie sau de o lege organica, in raporturile de natura politica cu Parlamentul;
- l) act de comandament cu caracter militar - actul administrativ referitor la problemele strict militare ale activitatii din cadrul fortelor armate, specifice organizarii militare, care presupun dreptul comandantilor de a da ordine subordonatilor in aspecte privitoare la conducerea trupei, in timp de pace sau razboi ori, dupa caz, la indeplinirea serviciului militar;
- m) serviciu public - activitatea organizata sau, dupa caz, autorizata de o autoritate publica, in scopul satisfacerii unui interes legitim public;
- n) exces de putere - exercitarea dreptului de apreciere al autoritatilor publice prin incalcarea limitelor competentei prevazute de lege sau prin incalcarea drepturilor si libertatilor cetatenilor;
- o) drept vatamat - orice drept prevazut de Constitutie, de lege sau de alt act normativ, caruia i se aduce o atingere printr-un act administrativ;
- p) interes legitim privat - posibilitatea de a pretinde o anumita conduita, in considerarea realizarii unui drept subiectiv viitor si previzibil, prefigurata;
- r) interes legitim public - interesul care vizeaza ordinea de drept si democratia constitutionala, garantarea drepturilor, libertatilor si indatoririlor fundamentale ale cetatenilor, satisfacerea nevoilor comunitare, realizarea competentei autoritatilor publice;
- s) organisme sociale interesate - structuri neguvernamentale, syndicate, asociatii, fundatii si altele asemenea, care au ca obiect de activitate protectia drepturilor diferitelor categorii de cetateni sau, dupa caz, buna functionare a serviciilor publice administrative;
- s) paguba iminenta - prejudiciul material viitor si previzibil sau, dupa caz, perturbarea previzibila grava a functionarii unei autoritati publice sau a unui serviciu public;
- t) cazuri bine justificate - imprejurarile legate de starea de fapt si de drept, care sunt de natura sa creeze o indoiala serioasa in privinta legalitatii actului administrativ;
- t) instanta de executare - instanta care a solutionat fondul litigiului de contencios administrativ.

Alineatul (1) a fost modificat prin punctul 3. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

(2) Se asimileaza actelor administrative unilaterale si refuzul nejustificat de a rezolva o cerere referitoare la un drept sau la un interes legitim ori, dupa caz, faptul de a nu raspunde solicitantului in termenul legal.

Tutela administrativa

Art. 3. - (1) Prefectul poate ataca direct in fata instantei de contencios administrativ actele emise de autoritatile administratiei publice locale, daca le considera nelegale; actiunea se formuleaza in termenul prevazut la art. 11 alin. (1), care incepe sa curga de la momentul comunicarii actului catre prefect si in conditiile prevazute de prezenta lege. Actiunea introdusa de prefect este scutita de taxa de timbru.

Alineatul (1) a fost modificat prin punctul 4. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

(2) Agentia Nationala a Functionarilor Publici poate ataca in fata instantei de contencios administrativ actele autoritatilor publice centrale si locale prin care se incalca legislatia privind functia publica, in conditiile prezentei legi si ale Legii nr. 188/1999 privind Statutul functionarilor publici, republicata.

(3) Pana la solutionarea cauzei, actul atacat potrivit alin. (1) si (2) este suspendat de drept.

Exceptia de nelegalitate

Art. 4. - (1) Legalitatea unui act administrativ unilateral cu caracter individual, indiferent de data emiterii acestuia, poate fi cercetata oricand in cadrul unui proces, pe cale de exceptie, din oficiu sau la cererea partii interesate. In acest caz, instanta, constatand ca de actul administrativ depinde solutionarea litigiului pe fond, sesizeaza, prin incheiere motivata, instanta de contencios administrativ competenta si suspenda cauza; incheierea de sesizare a instantei de contencios administrativ nu este supusa niciunei cai de atac, iar incheierea prin care se respinge cererea de sesizare poate fi atacata odata cu fondul. Suspendarea cauzei nu se dispune in ipoteza in care instanta in fata careia s-a ridicat exceptia de nelegalitate este instanta de contencios administrativ competenta sa o solutioneze si nici atunci cand exceptia de nelegalitate a fost invocata in cauze penale.

Alineatul (1) a fost modificat prin alineatul din Legea nr. 202/2010 incepand cu 25.11.2010.

(2) Instanta de contencios administrativ se pronunta, dupa procedura de urgenta, in sedinta publica, cu citarea partilor si a emitentului. In cazul in care exceptia de nelegalitate vizeaza un act administrativ unilateral emis anterior intrarii in vigoare a prezentei legi, cauzele de nelegalitate urmeaza a fi analizate prin raportare la dispozitiile legale in vigoare la momentul emiterii actului administrativ.

Alineatul (2) a fost modificat prin punctul 5. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

(3) Solutia instantei de contencios administrativ este supusa recursului, care se declara in termen de 5 zile de la comunicare si se judeca de urgenta si cu precadere.

Alineatul (3) a fost modificat prin punctul 5. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

(4) In cazul in care instanta de contencios administrativ a constatat nelegalitatea actului, instanta in fata careia s-a ridicat exceptia va solutiona cauza, fara a tine seama de actul a carui nelegalitate a fost constatata.

Actele nesupuse controlului si limitele controlului

Art. 5. - (1) Nu pot fi atacate in contenciosul administrativ:

- a) actele administrative ale autoritatilor publice care privesc raporturile acestora cu Parlamentul;
- b) actele de comandament cu caracter militar.

(2) Nu pot fi atacate pe calea contenciosului administrativ actele administrative pentru modificarea sau desfiintarea carora se prevede, prin lege organica, o alta procedura judiciara.

(3) Actele administrative emise pentru aplicarea regimului starii de razboi, al starii de asediu sau al celei de urgenta, cele care privesc apararea si securitatea nationala ori cele emise pentru restabilirea ordinii publice, precum si pentru inlaturarea consecintelor calamitatilor naturale, epidemiilor si epizootiilor pot fi atacate numai pentru exces de putere.

(4) In litigiile prevazute la alin. (3) nu sunt aplicabile prevederile art. 14 si 21.

Actele administrativ-jurisdictionale

Art. 6. - (1) Jurisdictiile administrative speciale sunt facultative si gratuite.

(2) Actele administrative susceptibile, potrivit legii organice, sa faca obiectul unei jurisdictii speciale administrative pot fi atacate la instanta de contencios administrativ, cu respectarea dispozitiilor art. 7 alin. (1), daca partea intelege sa nu exercite procedura administrativ-jurisdictionala.

Alineatul (2) a fost modificat prin punctul 6. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

(3) Actul administrativ-jurisdictional pentru care, prin lege organica speciala, se prevede o cale de atac in fata unei alte jurisdictii administrative speciale poate fi atacat direct la instanta de contencios administrativ, in termen de 15 zile de la comunicare, daca partea intelege sa renunte la calea administrativ-jurisdictionala de atac.

Alineatul (3) a fost modificat prin punctul 6. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

(4) Daca partea care a optat pentru jurisdictia administrativa speciala sau pentru calea de atac la un alt organ administrativ-jurisdictional intelege sa renunte la aceasta in timpul solutionarii litigiului, este obligata sa notifice decizia de renuntare organului administrativ-jurisdictional in cauza. Partea sesizeaza instanta de contencios administrativ in termen de 15 zile de la notificare. In aceasta situatie, procedura administrativa prealabila prevazuta de art. 7 nu se mai efectueaza.

Alineatul (4) a fost modificat prin punctul 6. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

CAPITOLUL II

Procedura de solutionare a cererilor in contenciosul administrativ

Procedura prealabila

Art. 7. - (1) Inainte de a se adresa instantei de contencios administrativ competente, persoana care se

considera vatamata intr-un drept al sau ori intr-un interes legitim printr-un act administrativ individual trebuie sa solicite autoritatii publice emitente sau autoritatii ierarhic superioare, daca aceasta exista, in termen de 30 de zile de la data comunicarii actului, revocarea, in tot sau in parte, a acestuia.

Alineatul (1) a fost modificat prin punctul 7. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

(1¹) In cazul actului administrativ normativ, plangerea prealabila poate fi formulata oricand.

Alineatul (1¹) a fost introdus prin punctul 8. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

(2) Prevederile alin. (1) sunt aplicabile si in ipoteza in care legea speciala prevede o procedura administrativ-jurisdictionala, iar partea nu a optat pentru aceasta.

(3) Este indreptatita sa introduca plangere prealabila si persoana vatamata intr-un drept al sau sau intr-un interes legitim, printr-un act administrativ cu caracter individual, adresat altui subiect de drept, din momentul in care a luat cunostinta, pe orice cale, de existenta acestuia, in limitele termenului de 6 luni prevazut la alin. (7).

(4) Plangerea prealabila, formulata potrivit prevederilor alin. (1), se solutioneaza in termenul prevazut la art. 2 alin. (1) lit. g).

(5) In cazul actiunilor introduse de prefect, Avocatul Poporului, Ministerul Public, Agentia Nationala a Functionarilor Publici sau al celor care privesc cererile persoanelor vatamate prin ordonante sau dispozitii din ordonante, precum si in cazurile prevazute la art. 2 alin. (2) si la art. 4 nu este obligatorie plangerea prealabila.

Alineatul (5) a fost modificat prin punctul 9. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

(6) Plangerea prealabila in cazul actiunilor care au ca obiect contracte administrative are semnificatia concilierii in cazul litigiilor comerciale, dispozitiile Codului de procedura civila fiind aplicabile in mod corespunzator. In acest caz, plangerea trebuie facuta in termenul de 6 luni prevazut la alin. (7), care va incepe sa curga:

- a) de la data incheierii contractului, in cazul litigiilor legate de incheierea lui;
- b) de la data modificarii contractului sau, dupa caz, de la data refuzului cererii de modificare facute de catre una dintre parti, in cazul litigiilor legate de modificarea contractului;
- c) de la data incalcarii obligatiilor contractuale, in cazul litigiilor legate de executarea contractului;
- d) de la data expirarii duratei contractului sau, dupa caz, de la data aparitiei oricarei alte cauze care atrage stingerea obligatiilor contractuale, in cazul litigiilor legate de incetarea contractului;
- e) de la data constatarii caracterului interpretabil al unei clauze contractuale, in cazul litigiilor legate de interpretarea contractului.

Alineatul (6) a fost modificat prin punctul 9. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

(7) Plangerea prealabila in cazul actelor administrative unilaterale se poate introduce, pentru motive temeinice, si peste termenul prevazut la alin. (1), dar nu mai tarziu de 6 luni de la data emiterii actului. Termenul de 6 luni este termen de prescriptie.

Alineatul (7) a fost declarat neconstitucional prin punctul 2. din Decizia nr. 797/2007 incepand cu 19.10.2007.

Obiectul actiunii judiciare

Art. 8. - (1) Persoana vatamata intr-un drept recunoscut de lege sau intr-un interes legitim printr-un act administrativ unilateral, nemultumita de raspunsul primit la plangerea prealabila sau care nu a primit niciun raspuns in termenul prevazut la art. 2 alin. (1) lit. h), poate sesiza instanta de contencios administrativ competenta, pentru a solicita anularea in tot sau in parte a actului, repararea pagubei cauzate si, eventual, reparatii pentru daune morale. De asemenea, se poate adresa instantei de contencios administrativ si cel care se considera vatamat intr-un drept sau interes legitim al sau prin nesolutionarea in termen sau prin refuzul nejustificat de solutionare a unei cereri, precum si prin refuzul de efectuare a unei anumite operatiuni administrative necesare pentru exercitarea sau protejarea dreptului sau interesului legitim.

Alineatul (1) a fost modificat prin punctul 10. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

(1¹) Persoanele fizice si persoanele juridice de drept privat pot formula capete de cerere prin care invoca apararea unui interes legitim public numai in subsidiar, in masura in care vatamarea interesului legitim public decurge logic din incalcarea dreptului subiectiv sau a interesului legitim privat.

Alineatul (1¹) a fost introdus prin punctul 11. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

(1²) Prin derogare de la dispozitiile alin. (1), actiunile intemeiate pe incalcarea unui interes legitim public pot avea ca obiect numai anulara actului sau obligarea autoritatii parate sa emita un act sau un alt in scris, respectiv sa efectueze o anumita operatiune administrativa, sub sanctiunea penalitatilor de intarziere sau a amenzii, prevazute la art. 24 alin. (2).

Alineatul (1²) a fost introdus prin punctul 11. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

(2) Instanta de contencios administrativ este competenta sa solutioneze litigiile care apar in fazele premergatoare incheierii unui contract administrativ, precum si orice litigii legate de incheierea, modificarea, interpretarea, executarea si incetarea contractului administrativ.

Alineatul (2) a fost modificat prin punctul 12. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

(3) La solutionarea litigiilor prevazute la alin. (2) se are in vedere regula dupa care principiul libertatii contractuale este subordonat principiului prioritatii interesului public.

Alineatul (3) a fost modificat prin punctul 12. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

Actiunile impotriva ordonantelor Guvernului

Paragraful a fost declarat neconstitucional prin paragraful din Decizia nr. 660/2007 incepand cu 02.08.2007.

Art. 9. - (1) Persoana vatamata intr-un drept al sau ori intr-un interes legitim prin ordonante sau dispozitii din ordonante poate introduce actiune la instanta de contencios administrativ, insotita de exceptia de neconstitucionalitate, in masura in care obiectul principal nu este constatarea neconstitucionalitatii ordonantei sau a dispozitiei din ordonanta.

Alineatul (1) a fost modificat prin alineatul din Legea nr. 100/2008 incepand cu 19.05.2008.

(2) Instanta de contencios administrativ, daca apreciaza ca exceptia indeplineste conditiile prevazute de art. 29 alin. (1) si (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea si functionarea Curtii Constitutionale, republicata, sesizeaza, prin incheiere motivata, Curtea Constitutionala si suspenda solutionarea cauzei pe fond.

(3) Dupa pronuntarea Curtii Constitutionale, instanta de contencios administrativ repune cauza pe rol si da termen, cu citarea partilor. Daca ordonanta sau o dispozitie a acesteia a fost declarata neconstitucionala, instanta solutioneaza fondul cauzei; in caz contrar, actiunea se respinge ca inadmisibila.

Alineatul (3) a fost modificat prin punctul 13. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

(4) In situatia in care decizia de declarare a neconstitucionalitatii este urmare a unei exceptii ridicate in alta cauza, actiunea poate fi introdusa direct la instanta de contencios administrativ competenta, in limitele unui termen de decadere de un an, calculat de la data publicarii deciziei Curtii Constitutionale in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

Alineatul (4) a fost modificat prin punctul 13. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

(5) Actiunea prevazuta de prezentul articol poate avea ca obiect acordarea de despagubiri pentru prejudiciile cauzate prin ordonante ale Guvernului, anulara actelor administrative emise in baza acestora, precum si, dupa caz, obligarea unei autoritati publice la emiterea unui act administrativ sau la realizarea unei anumite operatiuni administrative.

Alineatul (5) a fost introdus prin punctul 14. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

Art. 9. a fost declarat neconstitucional prin paragraful din Decizia nr. 660/2007 incepand cu 02.08.2007.

Art. 10. - (1) Litigiile privind actele administrative emise sau incheiate de autoritatile publice locale si judetene, precum si cele care privesc taxe si impozite, contributi, datorii vamale, precum si accesorii ale acestora de pana la 500.000 de lei se solutioneaza in fond de tribunalele administrativ-fiscale, iar cele privind actele administrative emise sau incheiate de autoritatile publice centrale, precum si cele care privesc taxe si impozite, contributi, datorii vamale, precum si accesorii ale acestora mai mari de 500.000 de lei se solutioneaza in fond de sectiile de contencios administrativ si fiscal ale curtilor de apel, daca prin lege organica speciala nu se prevede altfel.

Alineatul (1) a fost modificat prin linia din Ordonanta de urgenta nr. 100/2007 incepand cu 18.04.2008.

(2) Recursul impotriva sentintelor pronuntate de tribunalele administrativ-fiscale se judeca de sectiile de contencios administrativ si fiscal ale curtilor de apel, iar recursul impotriva sentintelor pronuntate de sectiile de contencios administrativ si fiscal ale curtilor de apel se judeca de Sectia de contencios administrativ si fiscal a Inaltei Curti de Casatie si Justitie, daca prin lege organica speciala nu se prevede altfel.

Alineatul (2) a fost modificat prin punctul 15. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

(3) Reclamantul se poate adresa instantei de la domiciliul sau sau celei de la domiciliul paratului. Daca reclamantul a optat pentru instanta de la domiciliul paratului, nu se poate invoca exceptia necompetentei teritoriale.

Termenul de introducere a actiunii

Art. 11. - (1) Cererile prin care se solicita anulara unui act administrativ individual, a unui contract administrativ, recunoasterea dreptului pretins si repararea pagubei cauzate se pot introduce in termen de 6 luni de la:

- a) data comunicarii raspunsului la plangerea prealabila;
- b) data comunicarii refuzului nejustificat de solutionare a cererii;
- c) data expirarii termenului de solutionare a plangerii prealabile, respectiv data expirarii termenului legal de solutionare a cererii;
- d) data expirarii termenului prevazut la art. 2 alin. (1) lit. h), calculat de la comunicarea actului administrativ emis in solutionarea favorabila a cererii sau, dupa caz, a plangerii prealabile;
- e) data incheierii procesului-verbal de finalizare a procedurii concilierii, in cazul contractelor administrative.

Alineatul (1) a fost modificat prin punctul 16. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

(2) Pentru motive temeinice, in cazul actului administrativ individual, cererea poate fi introdusa si peste termenul prevazut la alin. (1), dar nu mai tarziu de un an de la data comunicarii actului, data luarii la cunostinta, data introducerii cererii sau data incheierii procesului-verbal de conciliere, dupa caz.

Alineatul (2) a fost modificat prin punctul 16. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

(2¹) In cazul suspendarii, potrivit legii speciale, a procedurii de solutionare a plangerii prealabile, termenul prevazut la alin. (1) curge dupa reluarea procedurii, de la momentul finalizarii acesteia sau de la data expirarii termenului legal de solutionare, dupa caz, daca a expirat termenul prevazut la alin. (2).

Alineatul (2¹) a fost introdus prin punctul 17. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

(3) In cazul actiunilor formulate de prefect, Avocatul Poporului, Ministerul Public sau Agentia Nationala a Functionarilor Publici, termenul curge de la data cand s-a cunoscut existenta actului nelegal, fiind aplicabile in mod corespunzator prevederile alin. (2).

(4) Ordonantele sau dispozitiile din ordonante care se considera a fi neconstitutionale, precum si actele administrative cu caracter normativ care se considera a fi nelegale pot fi atacate oricand.

(5) Termenul prevazut la alin. (1) este termen de prescriptie, iar termenul prevazut la alin. (2) este termen de decadere.

Documentele necesare

Paragraful a fost modificat prin punctul 18. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

Art. 12. - Reclamantul anexeaza la actiune copia actului administrativ pe care il ataca sau, dupa caz, raspunsul autoritatii publice prin care i se comunica refuzul rezolvarii cererii sale. In situatia in care reclamantul nu a primit niciun raspuns la cererea sa, va depune la dosar copia cererii, certificata prin numarul si data inregistrarii la autoritatea publica, precum si orice in scris care face dovada indeplinirii procedurii prealabile, daca acest demers era obligatoriu. In situatia in care reclamantul introduce actiune impotriva autoritatii care refuza sa puna in executare actul administrativ emis in urma solutionarii favorabile a cererii ori a plangerii prealabile, va depune la dosar si copia certificata dupa acest act.

Art. 12. a fost modificat prin punctul 18. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

Citarea partilor, relatii

Art. 13. - (1) La primirea cererii, instanta dispune citarea partilor si poate cere autoritatii al carei act este atacat sa ii comunice de urgenta acel act, impreuna cu intreaga documentatie care a stat la baza emiterii lui, precum si orice alte lucrari necesare pentru solutionarea cauzei.

Alineatul (1) a fost modificat prin punctul 19. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

(2) In situatia in care reclamant este un tert in sensul art. 1 alin. (2) sau cand actiunea este introdusa de Avocatul Poporului ori de Ministerul Public, instanta va cere autoritatii publice emitente sa ii comunice de urgenta actul atacat impreuna cu documentatia care a stat la baza emiterii lui, precum si orice alte lucrari necesare pentru solutionarea cauzei.

(3) In mod corespunzator situatiilor prevazute la alin. (1) si (2), dupa caz, se procedeaza si in cazul actiunilor care au ca obiect refuzul de rezolvare a cererii privind un drept recunoscut de lege sau un interes legitim.

Alineatul (3) a fost modificat prin punctul 19. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

(4) Daca autoritatea publica nu trimite in termenul stabilit de instanta lucrarile cerute, conducatorul acesteia va fi obligat, prin incheiere interlocutorie, sa plateasca statului, cu titlu de amenda judiciara, 10% din salariul minim brut pe economie pentru fiecare zi de intarziere nejustificata.

Suspendarea executarii actului

Paragraful a fost modificat prin punctul 20. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

Art. 14. - (1) In cazuri bine justificate si pentru prevenirea unei pagube iminente, dupa sesizarea, in conditiile art. 7, a autoritatii publice care a emis actul sau a autoritatii ierarhic superioare, persoana vatamata poate sa ceara instantei competente sa dispuna suspendarea executarii actului administrativ unilateral pana la pronuntarea instantei de fond. In cazul in care persoana vatamata nu introduce actiunea in anularea actului in termen de 60 de zile, suspendarea inceteaza de drept si fara nicio formalitate.

(2) Instanta solutioneaza cererea de suspendare, de urgenta si cu precadere, cu citarea partilor.

(3) Cand in cauza este un interes public major, de natura a perturba grav functionarea unui serviciu public administrativ, cererea de suspendare a actului administrativ normativ poate fi introdusa si de Ministerul Public, din oficiu sau la sesizare, prevederile alin. (2) aplicandu-se in mod corespunzator.

(4) Hotararea prin care se pronunta suspendarea este executorie de drept. Ea poate fi atacata cu recurs in termen de 5 zile de la comunicare. Recursul nu este suspensiv de executare.

(5) In ipoteza in care se emite un nou act administrativ cu acelasi continut ca si cel suspendat de catre instanta, acesta este suspendat de drept. In acest caz nu este obligatorie plangerea prealabila.

(6) Nu pot fi formulate mai multe cereri de suspendare succesive pentru aceleasi motive.

(7) Suspendarea executarii actului administrativ are ca efect incetarea oricarei forme de executare, pana la expirarea duratei suspendarii.

Art. 14. a fost modificat prin punctul 20. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

Solicitarea suspendarii prin actiunea principala

Art. 15. - (1) Suspendarea executarii actului administrativ unilateral poate fi solicitata de reclamant, pentru

motivele prevazute la art. 14, si prin cererea adresata instantei competente pentru anularea, in tot sau in parte, a actului atacat. In acest caz, instanta poate dispune suspendarea actului administrativ atacat, pana la solutionarea definitiva si irevocabila a cauzei. Cererea de suspendare se poate formula odata cu actiunea principala sau printr-o actiune separata, pana la solutionarea actiunii in fond.

Alineatul (1) a fost modificat prin punctul 21. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

(2) Dispozitiile art. 14 alin. (2)-(7) se aplica in mod corespunzator.

Alineatul (2) a fost modificat prin punctul 21. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

(3) Hotararea data cererii de suspendare este executorie de drept, iar introducerea recursului, potrivit art. 14 alin. (4), nu suspenda executarea.

(4) In ipoteza admiterii actiunii de fond, masura suspendarii, dispusa in conditiile art. 14, se prelungeste de drept pana la solutionarea definitiva si irevocabila a cauzei, chiar daca reclamantul nu a solicitat suspendarea executarii actului administrativ in temeiul alin. (1).

Alineatul (4) a fost introdus prin punctul 22. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

Introducerea in cauza a functionarului

Art. 16. - (1) Cererile in justitie prevazute de prezenta lege pot fi formulate si personal impotriva persoanei care a contribuit la elaborarea, emiterea sau incheierea actului ori, dupa caz, care se face vinovata de refuzul de a rezolva cererea referitoare la un drept subiectiv sau la un interes legitim, daca se solicita plata unor despagubiri pentru prejudiciul cauzat ori pentru intarziere. In cazul in care actiunea se admite, persoana respectiva poate fi obligata la plata despagubirilor, solidar cu autoritatea publica parata.

Alineatul (1) a fost modificat prin punctul 23. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

(2) Persoana actionata astfel in justitie il poate chema in garantie pe superiorul sau ierarhic, de la care a primit ordin scris sa elaboreze sau sa nu elaboreze actul.

Introducerea in cauza a altor subiecte de drept

Paragraful a fost introdus prin punctul 24. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

Art. 16¹. - Instanta de contencios administrativ poate introduce in cauza, la cerere, organismele sociale interesate sau poate pune in discutie, din oficiu, necesitatea introducerii in cauza a acestora, precum si a altor subiecte de drept.

Art. 16¹. a fost introdus prin punctul 24. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

Judecarea cererilor

Art. 17. - (1) Cererile adresate instantei se judeca de urgenta si cu precadere in sedinta publica, in completul stabilit de lege.

(2) Pentru cererile formulate in baza prezentei legi se percep taxele de timbru prevazute de Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, cu modificarile si completarile ulterioare, pentru cauzele neevaluabile in bani, cu exceptia celor care au ca obiect contractele administrative, care se vor taxa la valoare.

(3) Hotararile se redacteaza si se motiveaza in cel mult 30 de zile de la pronuntare.

Alineatul (3) a fost modificat prin punctul 25. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

Solutiile pe care le poate da instanta

Art. 18. - (1) Instanta, solutionand cererea la care se refera art. 8 alin. (1), poate, dupa caz, sa anuleze, in tot sau in parte, actul administrativ, sa oblige autoritatea publica sa emita un act administrativ, sa elibereze un alt in scris sau sa efectueze o anumita operatiune administrativa.

Alineatul (1) a fost modificat prin punctul 26. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

(2) Instanta este competenta sa se pronunte, in afara situatiilor prevazute la art. 1 alin. (6), si asupra legalitatii operatiunilor administrative care au stat la baza emiterii actului supus judecatii.

Alineatul (2) a fost modificat prin punctul 26. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

(3) In cazul solutionarii cererii, instanta va hotari si asupra despagubirilor pentru daunele materiale si morale cauzate, daca reclamantul a solicitat acest lucru.

(4) Atunci cand obiectul actiunii in contencios administrativ il formeaza un contract administrativ, in functie de starea de fapt, instanta poate:

- a) dispune anulara acestuia, in tot sau in parte;
- b) obliga autoritatea publica sa incheie contractul la care reclamantul este indrituit;
- c) impune uneia dintre parti indeplinirea unei anumite obligatii;
- d) suplini consimtamentul unei parti, cand interesul public o cere;
- e) obliga la plata unor despagubiri pentru daunele materiale si morale.

(5) Solutiile prevazute la alin. (1) si alin. (4) lit. b) si c) pot fi stabilite sub sanctiunea unei penalitati aplicabile partii obligate, pentru fiecare zi de intarziere.

Alineatul (5) a fost modificat prin punctul 26. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

(6) In toate situatiile, instanta poate stabili, prin dispozitiv, la cererea partii interesate, un termen de executare, precum si amenda prevazuta la art. 24 alin. (2).

Alineatul (6) a fost introdus prin punctul 27. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

Termenul de prescriptie pentru despagubiri

Art. 19. - (1) Cand persoana vatamata a cerut anulara actului administrativ, fara a cere in acelasi timp si despagubiri, termenul de prescriptie pentru cererea de despagubire curge de la data la care acesta a cunoscut sau trebuia sa cunoasca intinderea pagubei.

(2) Cererile se adreseaza instantelor de contencios administrativ competente, in termenul de un an prevazut la art. 11 alin. (2).

(2¹) Dispozitiile alin. (1) si (2) se aplica, in mod corespunzator, si contractelor administrative.

Alineatul (2¹) a fost introdus prin punctul 28. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

(3) Cererile prevazute la alin. (2) se supun normelor prezentei legi in ceea ce priveste procedura de judecata si taxele de timbru.

Recursul

Art. 20. - (1) Hotararea pronuntata in prima instanta poate fi atacata cu recurs, in termen de 15 zile de la comunicare.

Alineatul (1) a fost modificat prin punctul 29. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

(2) Recursul suspenda executarea si se judeca de urgenta.

(3) In cazul admiterii recursului, instanta de recurs, modificand sau casand sentinta, va rejudeca litigiul in fond, daca nu sunt motive de casare cu trimitere. Cand hotararea primei instante a fost pronuntata fara a se judeca fondul, cauza se va trimite, o singura data, la aceasta instanta.

Alineatul (3) a fost modificat prin punctul 29. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

Caile extraordinare de atac

Paragraful a fost modificat prin punctul 30. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

Art. 21. - (1) Impotriva solutiilor definitive si irevocabile pronuntate de instantele de contencios administrativ se pot exercita caile de atac prevazute de Codul de procedura civila.

(2) Constituie motiv de revizuire, care se adauga la cele prevazute de Codul de procedura civila, pronuntarea hotararilor ramase definitive si irevocabile prin incalcarea principiului prioritatii dreptului comunitar, reglementat de art. 148 alin. (2), coroborat cu art. 20 alin. (2) din Constitutia Romaniei, republicata. Cererea de revizuire se introduce in termen de 15 zile de la comunicare, care se face, prin derogare de la regula consacrata de art. 17 alin. (3), la cererea temeinic motivata a partii interesate, in termen de 15 zile de la pronuntare. Cererea de revizuire se solutioneaza de urgenta si cu precadere, intr-un termen maxim de 60 de zile de la inregistrare.

Art. 21. a fost modificat prin punctul 30. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

CAPITOLUL III

Procedura de executare

Titlul executoriu

Paragraful a fost modificat prin punctul 31. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

Art. 22. - Hotararile judecatoresti definitive si irevocabile prin care s-au respins actiunile formulate potrivit dispozitiilor prezentei legi si s-au acordat cheltuieli de judecata se investesc cu formula executorie si se executa silit, potrivit dreptului comun.

Art. 22. a fost modificat prin punctul 31. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

Obligatia publicarii

Paragraful a fost modificat prin punctul 32. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

Art. 23. - Hotararile judecatoresti definitive si irevocabile prin care s-a anulat in tot sau in parte un act administrativ cu caracter normativ sunt general obligatorii si au putere numai pentru viitor. Acestea se publica obligatoriu dupa motivare, la solicitarea instantelor, in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, sau, dupa caz, in monitoarele oficiale ale judetelor ori al municipiului Bucuresti, fiind scutite de plata taxelor de publicare.

Art. 23. a fost modificat prin punctul 32. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

Obligatia executarii

Paragraful a fost modificat prin punctul 33. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

Art. 24. - (1) Daca in urma admiterii actiunii autoritatea publica este obligata sa incheie, sa inlocuiasca sau sa modifice actul administrativ, sa elibereze un alt in scris sau sa efectueze anumite operatiuni administrative, executarea hotararii definitive si irevocabile se face in termenul prevazut in cuprinsul acesteia, iar in lipsa unui astfel de termen, in cel mult 30 de zile de la data ramanerii irevocabile a hotararii.

(2) In cazul in care termenul nu este respectat, se aplica conducatorului autoritatii publice sau, dupa caz, persoanei obligate o amenda de 20% din salariul minim brut pe economie pe zi de intarziere, iar reclamantul are dreptul la despagubiri pentru intarziere.

(3) Neexecutarea din motive imputabile sau nerespectarea hotararilor judecatoresti definitive si irevocabile pronuntate de instanta de contencios administrativ, in termen de 30 de zile de la data aplicarii amenzii prevazute la alin. (2), constituie infractiune si se pedepseste cu inchisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amenda de la 2.500 lei la 10.000 lei.

Art. 24. a fost modificat prin punctul 33. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

Instanta de executare

Art. 25. - (1) Sanctiunea si despagubirile prevazute la art. 24 alin. (2) se aplica, respectiv se acorda, de instanta de executare, la cererea reclamantului. Hotararea se ia in camera de consiliu, de urgenta, cu citarea partilor.

(2) Cererea prevazuta la alin. (1) este scutita de taxa de timbru.

(3) Hotararea pronuntata de instanta de executare poate fi atacata cu recurs, in termen de 5 zile de la comunicare.

Alineatul (3) a fost modificat prin punctul 34. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

(4) Prevederile alin. (1)-(3) se aplica, in mod corespunzator, si pentru punerea in executare a hotararilor instantelor de contencios administrativ date pentru solutionarea litigiilor ce au avut ca obiect contracte administrative.

Actiunea in regres

Paragraful a fost modificat prin punctul 35. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

Art. 26. - Conducatorul autoritatii publice se poate indrepta cu actiune impotriva celor vinovati de neexecutarea hotararii, potrivit dreptului comun. In cazul in care cei vinovati sunt demnitari sau functionari publici, se aplica reglementarile speciale.

Art. 26. a fost modificat prin punctul 35. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

CAPITOLUL IV

Dispozitii tranzitorii si finale

Judecarea cauzelor aflate pe rol

Art. 27. - Cauzele aflate pe rolul instantelor la data intrarii in vigoare a prezentei legi vor continua sa se judece potrivit legii aplicabile in momentul sesizarii instantei.

Completarea cu dreptul comun

Paragraful a fost modificat prin punctul 36. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

Art. 28. - (1) Dispozitiile prezentei legi se completeaza cu prevederile Codului de procedura civila, in masura in care nu sunt incompatibile cu specificul raporturilor de putere dintre autoritatile publice, pe de o parte, si persoanele vatamate in drepturile sau interesele lor legitime, pe de alta parte. Compatibilitatea aplicarii normelor de procedura civila se stabileste de instanta, cu prilejul solutionarii cauzei.

(2) Instanta de contencios administrativ nu poate suspenda judecarea pricinii cand s-a inceput urmarirea penala pentru o infractiune savarsita in legatura cu actul administrativ atacat, daca reclamantul - persoana vatamata - staruie in continuarea judecarii pricinii.

(3) Actiunile introduse de persoanele de drept public si de orice autoritate publica, in apararea unui interes public, precum si cele introduse impotriva actelor administrative normative nu mai pot fi retrase, cu exceptia situatiei in care sunt formulate si pentru apararea drepturilor sau intereselor legitime de care pot dispune persoanele fizice sau juridice de drept privat.

Art. 28. a fost modificat prin punctul 36. din Legea nr. 262/2007 incepand cu 02.08.2007.

Corelarea terminologica

Art. 29. - Ori de cate ori intr-o lege speciala anterioara prezentei legi se face trimitere la Legea contenciosului administrativ nr. 29/1990 sau generic la instanta de contencios administrativ, trimiterea se va socoti facuta la dispozitiile corespunzatoare din prezenta lege.

Art. 30. - Pana la constituirea tribunalelor administrativ-fiscale, litigiile se solutioneaza de sectiile de contencios administrativ ale tribunalelor.

Intrarea in vigoare

Art. 31. - **(1)** Prezenta lege intra in vigoare la 30 de zile de la data publicarii in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

(2) Pe aceeasi data se abroga Legea contenciosului administrativ nr. 29/1990, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 122 din 8 noiembrie 1990, cu modificarile ulterioare, precum si orice alte dispozitii contrare.

Aceasta lege a fost adoptata de Parlamentul Romaniei, cu respectarea prevederilor art. 75 si ale art. 76 alin. (1) din Constitutia Romaniei, republicata.

PRESEDINTELE CAMEREI DEPUTATILOR
VALER DORNEANU

p. PRESEDINTELE SENATULUI,
DORU IOAN TARACILA

Bucuresti, 2 decembrie 2004.
Nr. 554.